

Απόψεις θρησκειών και ιατροβιολογικές απαντήσεις στα αγωνιώδη ερωτήματα των νέων

Φίλιππος Γραμματικός
Ομότιμος καθηγητής ΑΠΘ

Το μέλλον των οικογενειών μας και ολόκληρης της ελληνικής κοινωνίας θα βρίσκεται σε μερικά χρόνια στα χέρια των νέων αγοριών και κοριτσιών. Οι νέοι σήμερα έχουν τη δικαιολογημένη απαίτηση να τους απαντήσουμε στα ερωτήματα που μας θέτουν, τα πιο βασικά από τα οποία είναι τα εξής: α) Ποιος είναι ο σκοπός της ζωής; Είναι σωστό να διεκδικούμε την ευτυχία; Τι εννοούμε ευτυχία και πώς θα την αποκτήσουμε; β) Βλάπτει η διασκέδαση στα νυκτερινά κέντρα; γ) Πρέπει να καταδικάσουμε την κατανάλωση αλκοολούχων ποτών αφού φέρνουν κάποια ευφορία και διώχνουν τις στενοχώριες; δ) Το κάπνισμα βλάπτει ή, επειδή μας χαλαρώνει και καλύπτει την αμηχανία μας, μπορούμε να καπνίζουμε; Και τέλος, ε) σε τι βλάπτει το συχνό sex που γίνεται για την ίδια την ικανοποίηση, χωρίς ψυχική επαφή;

Μέχρι σήμερα, τόσο οι γονείς, οι δάσκαλοι, οι καθηγητές στο σχολείο, οι παιδαγωγοί και άλλοι σοφοί έξω από το σχολείο, αλλά και οι παράγοντες της Εκκλησίας, δίνουν απαντήσεις γενικής φύσεως και αποφεύγουν να ασχοληθούν συγκεκριμένα με τα παραπάνω θέματα ή παραπέμπουν σε γενικότητες όπως: «Να ακούτε τους γονείς σας, να είστε ηθικοί, να μην ξενυχτάτε, να μην κάνετε κακές παρέες, να διαβάζετε τα μαθήματά σας και να πειθαρχείτε στις διδασκαλίες του Ευαγγελίου». Όλα αυτά αφορούν διδάγματα που δόθηκαν σε κοινωνίες προηγούμενων χρόνων. Σήμερα οι νέοι θέλουν να μάθουν **το γιατί** σε κάθε περίπτωση.

Μια πιο πρακτική συμβουλή είναι, να δείχνουν οι γονείς και οι κοινωνικοί δάσκαλοι, με το παράδειγμά τους και με τα παραδείγματα άλλων, αυτούς που πέτυχαν ή απέτυχαν στη ζωή ανάλογα με τις πράξεις τους. Αλλά στις γενικής

φύσης νουθεσίες οι νέοι δεν υπακούουν, μάλιστα συχνά δεν κάθονται ούτε να τις ακούσουν, στα δε παραδείγματα άλλων που αναφέραμε, απαντούν με αμφιβολία: «Και πού ξέρουμε αν αυτοί που απέτυχαν, ξενυχτούσαν και ασχολούνταν με το sex ή ήταν κουτοί, ανίκανοι, άτυχοι και γι' αυτό απέτυχαν;»

Από τις βασικές διδασκαλίες των διάφορων θρησκειών μπορούμε να συλλέξουμε χρήσιμες πληροφορίες και παραδείγματα σχετικά με το τι διδάσκουν στους νέους και να προσαρμόσουμε τα διδάγματα αυτά στη δική μας εποχή. Λέμε «να προσαρμόσουμε» διότι θέλουμε να δείξουμε πως **οι σωστές διδαχές είναι κοινωνικά, βιολογικά και ιατρικά ωφέλιμες για τους νέους και τους έφηβους**. Θέλουμε να ξεχωρίσουμε αυτά που δίνουν όφελος και αποτελούν το καλώς νοούμενο συμφέρον των νέων.

Από τις επτά θρησκείες που αναφέρουμε, η αιγυπτιακή, η ιουδαϊκή και η αρχαία ελληνική θρησκεία αναπτύχθηκαν 4.000 ως 2.000 χρόνια π.Χ., ενώ 500 περίπου χρόνια π.Χ. αναπτύχθηκε στην Κίνα μεν ο Κομφουκιανισμός, στη δε Ινδία ο Βουδισμός. Μετά τη Χριστιανική θρησκεία αναπτύχθηκε ο Μουσουλμανισμός, το 600 μ.Χ. Από κάθε μια από τις θρησκείες αυτές θα ξεχωρίσουμε κάποια χρήσιμα και ωφέλιμα διδάγματα για τους νέους.

Η αιγυπτιακή θρησκεία μας έχει δώσει πάπυρους που σώθηκαν. Ένας πάπυρος του 4000 π.Χ. περιγράφει ότι οι νέοι της εποχής εκείνης ήταν αυθάδεις, ανυπάκουοι, δεν ασχολούνταν με σωστές συνήθειες, περιφρονούσαν τους μεγαλύτερους τους κ.ά. Το ίδιο παράπονο θα είχαμε και σήμερα πολλοί γονείς για τα παιδιά τους. Αυτό σημαίνει ότι δεν μπορέσαμε επί τόσα χρόνια να ανακαλύψουμε τον τρόπο και τα μέσα με τα ο-

ποία θα πείσουμε τους νέους πώς να συμπεριφέρονται. Το ίδιο πρόβλημα εξακολουθεί επί 6.000 χρόνια. *Μήπως σ' αυτό φταίμε εμείς οι γονείς και όλοι οι παιδαγωγοί των νέων;*

Σ' έναν άλλο πάπυρο, ο Τσατί –πρώτος σύμβουλος του Φαραώ–, συστήνει στον γιο του: «...μην δίνεις σημασία στα πλούτη...». Προφανώς, ο Τσατί θα μπορούσε να δώσει άπειρα πλούτη στον γιο του αλλά έκρινε ότι ο πλούτος θα ήταν σκέτη δυστυχία γι' αυτόν, αφού θα τον έκανε τεμπέλη γιατί δεν θα χρειαζόταν να εργάζεται και θα ξόδευε τα πλούτη του σε ξενύχτια, σε διασκεδάσεις και μεταξύ άλλων στο sex. Σήμερα γνωρίζουμε από επίσημες στατιστικές ότι το να μην δουλεύουμε σωματικά και πνευματικά, το να είμαστε νωθροί και να ασχολούμαστε με τη διασκέδαση, το ξενύχτι, το πολύ αλκοόλ, το κάπνισμα και το άσκοπο sex, μας προδιαθέτουν προς αρρώστιες όπως είναι ο καρκίνος, οι καρδιοπάθειες και η άνοια Alzheimer. Ο καρκίνος του πνεύμονα από το κάπνισμα σκοτώνει σε λίγους μήνες τον πάσχοντα. Επίσης η αδράνεια, η νωθρότητα, η μη άσκηση μειώνουν τον χρόνο που θα ζούσαμε κατά περίπου 10 χρόνια. Είναι λάθος να λέμε ότι δουλειά σημαίνει να καθόμαστε όλη μέρα πίσω από ένα γραφείο και να παίρνουμε έναν μισθό. Έχει αποδειχθεί ότι όσοι το κάνουν αυτό για χρόνια, παθαίνουν πολύ περισσότερες αρρώστιες από εκείνους που έξω από το γραφείο εργάζονται ή γυμνάζονται ή κάνουν εξωτερική δουλειά με πολύ περπάτημα. Οι δεύτεροι είναι πολύ πιο γεροί από τους πρώτους. Εδώ ο Τσατί λέει επίσης στον γιο του: «...έχε όρεξη για δουλειά...». Προσέξτε τη λέξη «όρεξη» διότι ένας ορεξάτος και δραστήριος νέος πάντα μπορεί να βρει κάτι να κάνει, π.χ., να βοηθάει τους γονείς του, να κάνει αθλητισμό, να διορθώνει ό,τι χρειάζεται στο σπίτι, να προσφέρει βοηθητικές δουλειές στους συγγενείς του, να ασχολείται με κάποια τέχνη που να του αρέσει, όπως με τη μουσική, τον χορό, τη ζωγραφική, τη γλυπτική, τη λογοτεχνία, το θέατρο, το τραγούδι αλλά και με τους ηλεκτρονικούς υπολογιστές που σήμερα έχουν πληθώρα εφαρμογών. Οι αρχαίοι Έλληνες είχαν εννέα Μούσες σχετικά με τις διάφορες τέχνες. Αλλά ας μην ξεχνάμε τις διάφορες επιστήμες και τη μάθηση ξένων γλωσσών. «Μάθε τέχνη κι άσ' τη», λέει ο λαός. Δεν πρέπει να ντρέπεται να δουλέψει ο νέος, άσχετα με το είδος της δουλειάς του. Αν εργάζεται με όρεξη

κι ενδιαφέρον, όλοι θα τον εκτιμούν άσχετα αν πρόκειται για τεχνίτη ή επιστήμονα. Κατόπιν, «Ενός τέτοιου καλού ερχομένου», δηλαδή μετά από μια καλή απασχόληση, «μύρια άλλα καλά έπονται», όπως λέει ο λαός, δηλαδή όταν εργάζεται ο νέος τη μέρα δεν θα μπορεί το βράδυ να ξενυχτάει και να πίνει ποτά που γίνονται από βρώμικο αλκοόλ και καρκινογόνες κόκκινες και κίτρινες επιπρόσθετες χρωστικές, που μπορεί να έχουν λίγο χασίς μέσα. Ούτε θα έχει καιρό και διάθεση να καπνίζει, να μεθάει και να σκέφτεται το sex. Αντίθετα θα αισθάνεται ανεξάρτητος από αυτά και ευτυχημένος.

Αλλά ας περάσουμε σε μια άλλη θρησκεία, τον Ιουδαϊσμό, ο οποίος θεωρεί έγκλημα τη μοιχεία και την ομοφυλοφιλία. Επίσης θεωρεί ως πάρα πολύ σημαντική εντολή του Θεού, την πίστη και την υπακοή στις εντολές Του. Και οι εντολές του Θεού που ορίζουν τις σχέσεις των Εβραίων μέσα στην οικογένεια και στην κοινωνία δεν είναι μόνο οι 10 που γνωρίζουμε αλλά και πάρα πολλές άλλες. Εδώ μπορούμε να πούμε περισσότερα για τη μοιχεία και την ομοφυλοφιλία: Ας θεωρήσουμε πως κάθε όργανο του ανθρώπου είναι ένα λουλούδι ή ένα αγκάθι μέσα σ' ένα παρτέρι του κήπου και ότι σ' αυτό το παρτέρι βρίσκονται, με τη μορφή λουλουδιών, τα όργανα του γεννητικού συστήματος, το παχύ έντερο που έχει σχέση με την ομοφυλοφιλία, ο εγκέφαλος που είναι η έδρα της πνευματικής λειτουργίας, η καρδιά κ.ά. *Αν εμείς ποτίζουμε κυρίως το ένα από τα λουλούδια αυτά, π.χ., το sex, τότε όλα τα υπόλοιπα λουλούδια και αγκάθια που δεν τα ποτίζουμε, θα ατροφήσουν.* Αλλά και όταν πνίξουμε στο πότισμα το λουλούδι του γεννητικού μας συστήματος πάλι αυτό θα μαραθεί. Αν αντίθετα ποτίζουμε το αγκάθι της ομοφυλοφιλίας, που υπάρχει σε ελάχιστους μόνο ανθρώπους αλλά είναι ατροφικό, τότε θα μεγαλώσει αυτό το αγκάθι και θα χαλάσουν τα άλλα λουλούδια, όπως το λουλούδι του κανονικού sex. Έτσι ακριβώς συμβαίνει κατά τη λειτουργία των οργάνων αυτών στον άνθρωπο. Ελάχιστοι άνθρωποι έχουν την τάση της ομοφυλοφιλίας. Αν δεν την «ποτίσουν» θα ατροφήσει η ομοφυλοφιλική διάθεση και θα αναπτυχθεί αντίθετα η φυσιολογική τάση του γεννητικού συστήματος που οδηγεί στην οικογενειακή ζωή και στη δημιουργία του πιο μεγάλου δώρου που έδωσε ο Θεός στον άνθρωπο: του παιδιού. Άρα πρέπει να αντιμετωπι-

στεί η ομοφυλοφιλία ως τάση εντυπωσιασμού και μόδας και όχι ως ανάγκη μικρού ποσοστού των ανθρώπων. Διότι ακόμα και οι ίδιοι οι ομοφυλόφιλοι όταν καλλιεργούν την πράξη αυτή είναι δυστυχισμένοι. Ως προς το αλόγιστο sex, βρέθηκε επίσημα σε μεγάλη ξένη χώρα ότι 1 στα 4 κορίτσια 14-19 ετών είχαν σεξουαλικά μεταδιδόμενες αρρώστιες. Πώς θα παντρευτούν αυτά τα νεαρά κορίτσια αφού είναι άρρωστα;

Ας απαντήσουμε τώρα στο ερώτημα: Πρέπει οι νέοι να διασκεδάζουν στα νυχτερινά κέντρα για να είναι ευτυχισμένοι; Ο Θεός, ο κάτοχος της κάθε ευτυχίας, ποια στιγμή απόλαυσε τη μεγαλύτερη ευτυχία; Προφανώς όταν έπλασε τον κόσμο και μάλιστα όταν έπλασε τον άνθρωπο. Αυτήν την ευτυχία ο Θεός την έδωσε κυρίως στη γυναίκα, αφού μόνο αυτή μπορεί και γεννά έναν άλλον άνθρωπο. Οι άντρες συμμετέχουν σε μικρότερο ποσοστό αλλά και γι' αυτούς η γέννηση ενός παιδιού είναι η πιο ευτυχισμένη στιγμή στη ζωή τους. Θέλουμε την ευτυχία αλλά η ευτυχία δεν αποκτάται με ξενύχτια, αλκοολούχα ποτά, τσιγάρο και sex αφού αυτά οδηγούν στις αρρώστιες που αναφέραμε παραπάνω και μας πάνε μακριά από την πιθανότητα μιας οικογένειας και τη γέννηση της μεγαλύτερης ευτυχίας στον άνθρωπο που είναι το παιδί. Στη σύντομη αυτή περιγραφή, δεν είναι δυνατό να συμπεριληφθούν περισσότερα επιχειρήματα. Μια άλλη ευτυχισμένη διάσταση είναι η πνευματική δημιουργία στον άνθρωπο. Με την υπερλειτουργία του γεννητικού συστήματος, ο άνθρωπος ασχολείται κατεξοχήν με το γεννητικό σύστημα, περιορίζοντας τη λειτουργία του εγκεφάλου. Αυτό οδηγεί σε επιπόλαιες σκέψεις και σε έλλειψη κρίσης όπως αποκαλύπτεται όταν συζητούν με άλλους τα άτομα αυτά και επίσης δεν μπορούν να κάνουν μια σταθερή σχέση που να οδηγήσει σε δεσμό και σε οικογενειακή ευτυχία. Γίνονται δηλαδή κύριοι ενός σώματος που οι πνευματικές του λειτουργίες υποστρέφονται, όπως συμβαίνει με τα ζώα.

Η αύπνία επίσης προκαλεί βλάβη κυρίως στον εγκέφαλό μας. Χωρίς ύπνο τις νυχτερινές ώρες δεν ξεκουράζονται σωστά διάφορα όργανα, όπως το μυϊκό σύστημα, η καρδιά, το γεννητικό σύστημα και κυρίως ο εγκέφαλός μας. Επίσης η αύπνία φέρνει παχυσαρκία. Έχει βρεθεί ότι το γεννητικό σύστημα ξεκουράζεται πλήρως μετά από νυκτερινό ύπνο 7 περίπου ωρών δηλαδή περί την 6^η-7^η πρωινή ώρα. Τότε αυξάνεται στο μέ-

γιστο του 24ώρου ο αριθμός των σπερματοζωαρίων στον άντρα. Επίσης η φάση του ύπνου που χαρακτηρίζει την ξεκούραση του εγκεφάλου, δηλαδή η φάση REM, παρατηρείται περισσότερο στο τέλος του κανονικού ύπνου δηλαδή μετά τις πρώτες 7 ώρες ύπνου.

Χάριν συντομίας, δεν μπορούμε να πούμε πολλά σχετικά με τον Κομφουκιανισμό και τον Βουδισμό. Λέμε μόνο ότι οι δάσκαλοι αυτοί δεν ήταν ούτε πλούσιοι ούτε διασκεδάζαν όταν ήταν νέοι, αλλά εργάζονταν κατά πολύ σκληρό τρόπο. Ο Κομφούκιος έμεινε γρήγορα ορφανός και φτωχός ενώ ο Βούδας εγκατέλειψε το παλάτι του πατέρα του και ασκήτεψε στην έρημο επί χρόνια, όπως και ο Ιησούς Χριστός που ασκήτεψε επί 40 μέρες στην έρημο, επικοινωνώντας με τον Θεό. Αλλά και ο Μωάμεθ, που ήταν και αυτός ορφανός, όταν ήθελε να σκεφτεί απομονωτόταν σε μια σπηλιά. Δεν είναι λοιπόν τα χρήματα αλλά η «όρεξη» για δουλειά, η πνευματική ανάπτυξη και τα καλά έργα που θα μας δώσουν ό,τι ποθούμε για να ευτυχίσουμε στη ζωή. Φαταστείτε αν όλοι οι παραπάνω δίδασκαν τη διασκέδαση ή πήγαιναν στα τότε ολονύχτια συμπόσια και ασχολούνταν με τα υπόλοιπα που έχουμε αναφέρει. Κανείς δεν θα τους ανέφερε σήμερα. Αφού δεν θα είχαν ούτε δυνάμεις για να δημιουργήσουν κάτι καλό, ούτε μυαλό για να σκεφτούν.

Σύμφωνα με μια αλληλογραφία που είχε ο γράφων με τον αείμνηστο Αρχιεπίσκοπο Χριστόδουλο, το μέγιστο δίδαγμα της χριστιανικής μαθησκείας είναι ότι ο Ιησούς Χριστός δεν δέχτηκε τον εκβιασμό του Πόντιου Πιλάτου και δεν απαρνήθηκε τον Θεό. Αν απαρνιόταν τον Θεό, θα γλίτωνε τα τρομερά βασανιστήρια, το φοβερό μαρτύριο της σταύρωσης και θα ζούσε, αλλά τότε θα ήταν νεκρός πνευματικά και ψυχικά ανά τους αιώνες. Σήμερα ο Χριστός ζει με τα διδάγματά του, με την ανάστασή του, ζει διότι προτίμησε να μην δεχτεί τον εκβιασμό, να πει την αλήθεια και να υποφέρει. Έτσι γεύτηκε την αιώνια ζωή, την αιώνια ευτυχία και όλοι σήμερα ορκιζόμαστε στο όνομά Του και στη διδασκαλία Του. Αν οι νέοι έχουν όρεξη για δουλειά, αν δεν καταστρέψουν τον εαυτό τους σερνόμενοι από παρέες στα νυχτερινά κέντρα, στα ποτά, στο κάπνισμα και ιδιαίτερα στο εφήμερο sex, θα κατακτήσουν την πιο μεγάλη ευτυχία του ανθρώπου: την οικογενειακή ζωή και τη γέννηση των παιδιών. Η νεανι-

κή ηλικία διαρκεί 12 περίπου χρόνια. Με τις καταχρήσεις μπορεί να διασκεδάσουμε δήθεν, αλλά μόνο για 12 χρόνια από τη ζωή μας, το πολύ μέχρι τα 30 μας χρόνια. Μετά από αυτά μας μένουν περίπου άλλα 48 χρόνια να ζήσουμε την οικογενειακή ζωή, αφού ο μέσος όρος ηλικίας είναι σήμερα τα 78 χρόνια. Ας μην είμαστε ανόητοι και ας στηριχτούμε στη λογική. Θέλουμε να είμαστε ευτυχισμένοι, να έχουμε οικογένεια, να κάνουμε παιδιά; Ας προσέξουμε τα 12 αυτά χρόνια της νιότης μας, περίπου από τα 18 ως τα 30, και ας χτίσουμε με αυτά ένα ευτυχισμένο μέλλον και όχι μια νυσταγμένη, τσιγαρο-καπνισμένη και μισοζαλισμένη απ' το ποτό, αξιοθρήνητη πραγματικότητα. Είμαστε ελεύθεροι να αποφασίσουμε.

Τέλος, δυο λόγια για το δέσιμο, τη γνωριμία δυο νέων. Αν αυτή γίνει με πρώτο και μόνο στήριγμα το sex, τότε είναι σίγουρα καταδικασμένη. Διότι θα λείπει η λεγόμενη ψυχική επικοινωνία, που σημαίνει αγάπη, έρωτα, λαχτάρα να βρίσκονται κοντά δυο νέοι. Η σχέση του sex δεν εξασφαλίζει ψυχικό ούτε πνευματικό δεσμό αφού όταν ποτίζουμε μόνο το γεννητικό σύστημα οι λειτουργίες του εγκεφάλου υπολείπονται, άρα οι

δυο νέοι στην περίπτωση μας δεν θα μπορούν να συζητήσουν τα προβλήματά τους, τις σχέσεις τους με άλλα άτομα, να σχολιάσουν ένα βιβλίο, ένα φιλμ, ένα έργο που είδαν στο θέατρο, ούτε να καταλάβουν ο ένας τον άλλο. Όπως λέει ο λαός, όταν θα ρωτάει ο ένας: «Τι κάνεις Γιάννη;», θα απαντάει ο άλλος: «Κουκιά σπέρνω». Αντίθετα, όταν δυο νέοι καταλάβουν πως ταιριάζουν ψυχικά και πνευματικά, δηλαδή ότι είναι ερωτευμένοι και μπορούν να συζητούν για όλα τα θέματα που τους ενδιαφέρουν, τότε το sex θα είναι ο τελικός δεσμός ανάμεσά τους, σαν ένας αρραβώνας, ένα δαχτυλίδι που δείχνει την αφοσίωση μέχρι και τη θυσία του ενός για τον άλλο. Ο γάμος τους θα είναι δυνατός και το διαζύγιο άγνωστη λέξη. Τότε ο Θεός θα τους έχει χαρίσει κάτι από τη δική του ευτυχία: την οικογενειακή ευτυχία και θα τους χαρίσει τα αγγελούδια που θα την ακολουθήσουν.

Η ευτυχία είναι δικαίωμα και συμφέρον. Αν δεν κάνει απερισκεψίες στη νεανική του ζωή, μπορεί ο καθένας μας να αποκτήσει τη δική του ευτυχία.

Από διάλεξη που δόθηκε στο Πνευματικό Κέντρο του Δήμου Πτολεμαΐδας, στις 27 Μαρτίου 2008.

